

господарського контролю та аудиту висвітлені у працях вітчизняних та зарубіжних вчених - М.Т. Білухи, О.Д. Василика, В.П. Вишневського, В.М.Гесця, В.І. Кравченка, Н.І. Рубана, проте на деякі із них слід зупитись.

Основні проблемні питання на які хотілося б звернути увагу - це комп'ютеризація аудиту, стажування за кордоном та навчання вже існуючих аудиторів, удосконалення законодавчої, методичної та педологічної бази.

Предстаникам Аудиторської палати України слід старанно аналізувати зарубіжний досвід і застосовувати його на практиці з урахуванням конкретних національних інтересів.

Разом з тим впровадження аудиту в сферу підприємницької діяльності має в цілому для держави істотні переваги порівняно з іншими формами фінансово-господарського контролю, зокрема:

- значна економія державних коштів на утримання контрольно-ревізійного апарату;
- надходження додаткових коштів у бюджет за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами) податків;
- незалежність, конкурентна боротьба, відповідний професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок;
- можливість вибору аудитора замовником тощо.

Національна система аудиту спирається на апробоване наукове забезпечення, яке постійно оновлюється відповідно до динамічних суспільно-господарських змін, що відбуваються в країні. За цей час у національну практику аудиторської діяльності впроваджено низку вагомих результатів наукових досліджень з методології та організації аудиту [2].

Отже, можна стверджувати, що аудит пройшов певний шлях становлення і розвитку, в результаті чого накопичений відповідний досвід практичного аудиту і професійного підтвердження достовірності фінансової звітності, що надається користувачам і зацікавленим сторонам, але, все ж таки, практика свідчить, що аудит потребує детальнішого методологічного та нормативного обґрунтування з метою покращення його якості.

Література:

1. Т.А. Калінська «Сучасний стан і проблеми вітчизняного аудиту» // Калінська Т.А. // Науково-виробничий журнал. – 2010 № 3. – (20) .

Гаталевич Х.В.,
студ. гр. ОА-43,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Пилипенко Л.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

РИЗИКИ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Сучасна фінансово-економічна криза засвідчила негативні результати функціонування багатьох компаній, які до її початку вважалися успішними та показували у своїй фінансовій звітності досить високі прибутки. До речі звітність багатьох таких компаній була підтверджена незалежними аудиторами. Проте, з настанням кризи фінансово-майновий стан більшості компаній різко погіршився, деякі

з них навіть збанкрутували. Тому закономірно виникає запитання: чи дійсно економічна криза аж так негативно вплинула на результати господарювання підприємств, чи їхній фінансово-майновий стан в докризовий період насправді не був таким позитивним, як це відображала їхня фінансова звітність?

Історичне дослідження розвитку аудиту дає змогу виділити три підходи до проведення аудиторської перевірки – підтверджувальний, системно-орієнтований і ризико-орієнтований. Найбільш прогресивним вважається ризико-орієнтований підхід, який замість суцільної перевірки діяльності підприємства передбачає зосередження уваги аудитора на так звані зони ризику. Наявність аудиторського ризику при проведенні перевірки є об'єктивним явищем і не залежить від застосовуваного аудитором підходу. Проте, саме у ризико-орієнтованому аудиті аудиторський ризик не розглядається винятково лише як негативне явище, він є основою побудови методики перевірки. Об'єктивна оцінка аудиторського ризику та рівня суттєвості дає змогу правильно сформулювати аудиторську вибірку, яка і визначає обсяг та тривалість перевірки.

Аудиту, крім аудиторського, притаманні й інші види ризику. Загалом, ризики аудиторської діяльності поділяють на дві групи:

- професійні ризики аудитора, які охоплюють аудиторський ризик, ризик огляду, консультаційний ризик, обліковий ризик і експертний ризик;
- ризики бізнесу аудитора (аудиторської фірми), які включають ризик господарських відносин з клієнтом, ризик неплатоспроможності клієнта, ризик репутації, ризик втрати незалежності, ризик недобросовісної конкуренції, ризик нестабільності законодавства у сфері аудиторської діяльності, ризик поганих відносин з державними органами влади [1, с. 23].

В умовах фінансово-економічної кризи у недобросовісних суб'єктів ринків капіталів нерідко виникає бажання перекласти невдачі у своїй інвестиційній політиці на «плечі» аудитора, який підтверджував фінансову звітність компаній – емітентів цінних паперів чи іншого виду корпоративних прав. В таких умовах аудитору необхідно особливо уважно ставитися до планування та контролю ризиків своєї діяльності: щодо професійних ризиків, то доцільно, на нашу думку, знизити рівень прийнятного ризику та відповідно збільшити обсяги аудиторських вибірок; а щодо ризиків бізнесу, то необхідно, як мінімум, прискіпливіше ставитися до вибору клієнтів, зважаючи на їхню репутацію, платоспроможність та динаміку курсу цінних паперів на фондовому ринку тощо.

Література:

1. Загородній А.Г. *Ризики аудиторської діяльності: методика виявлення й оцінювання: монографія* / А.Г. Загородній, Л.М. Пилипенко. – Львів: ЗУКЦ, 2010. – 232 с.